

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna Pro securitate dictaminis practici super certa probabilitate fundati

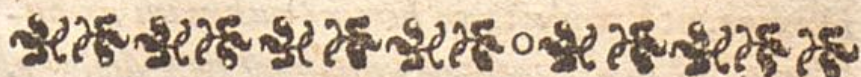
**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

Coloniae, 1682

§. Quintvs. Respondetur ad Argumenta ex Divo Bernardo, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

ex allatis hætenus constare satis de mente illius. Nullibi dubitat, quin sinè omni periculo determinetur aliquid licere ex supposito, quod strictè & absolutè & certò probabile sit. Quando igitur tergiversatur D. Th. se resolvere, idcirco facit, quia non satis ipsi liquet, hoc vel illud particulare esse strictè & absolutè probabile.

§. QUINTVS.

*Respondetur ad Argumenta ex Di-vo
Bernardo, &c.*

- I. X D. Bernardo addducit contra nos Paternitas Vestra locum ex tom. 2. serm. 26. pag. 115. apud Merlohnstium. (libens gratificor in citatione facienda: si locum novit Paternitas Vestra, non tamen allegavit) ubi sic habet: *Rogo vos Fratres, diligenter attendite, quia nihil mihi occurrit, quod utilius possitis audire: Ubi certa est Dei voluntas, omnino nostra sequatur, in his videlicet, de quibus certum aliquid in scripturis invenimus, aut ipse Spiritus manifestè clamat in cordibus nostris, quid sentiendum sit. Hæc approbemus indubitanter & appetamus, quæ placere Deo scimus indubitanter. Sed ea omnibus modis odisse debemus, de quibus certum est, quod oderit ea Deus. In his verò rebus, in quibus nihil certi possumus invenire, nihil certum voluntas*

luntas nostra definiat, sed pendeat inter utrumque, aut certè neutri parti nimis inhereat, cogitans semper, nè fortè altera pars Deo magis placeat. Unde enim sunt scandala? unde turbatio? nisi quod propriam sequimur voluntatem, & temerè, quòd volumus, in corde nostro definientes, in impatientiam, in murmurationem, in scandalum proni simus; &c. Domine, ait Propheta, in lumine vultus tui ambulabunt, & in nomine tuo exultabunt totà die, &c. Piget plura describere. Quid concluditur? ergo non licet sequi minùs probabilem, &c. ergo probabilistica est radix, &c. ergo Doctores probabilistici sunt scelerum patroni. Nihil video legitimæ consecutionis. Eâdem ratione potuisset Paternitas Vestra totum psalterium allegare, tunc scilicet victas manus dedissem. Quantò meliùs sibi applicaret Paternitas Vestra locum allegatum. Quia enim in his rebus, de quibus disputat, nihil potest certum probare, nihil etiam certum voluntas definiat, sed pendeat inter utrumque: aut certè neutri parti nimis inhereat, cogitans semper nè fortè doctrina probabilistica tot rationum & auctoritatum irrefragabilium argumentis fulta, Deo magis placeat. Unde enim sunt scandala, quæ per libellos infamatorios veniunt? unde turbatio pacis in S. facultate Ubiorum? unde Religiosorum Virorum collisio? nisi quod propriam sequimur voluntatem, & temerè quòd volumus, in corde definientes, probabilisticam & ejusdem Doctores adeò fœdè censuramus ac damnamus: dumque
super

super hoc reprehensione digni ab aliis corrigimur, *in impatientiam, in murmurationem in scandalum proni sumus, &c.*

2. Quòd S. Antoninum pro sua sententia citet Paternitas Vestra, miror, cum in editis tot Authorum libris satis aperta ejus testimonia passim adferantur pro doctrina communi probabilistica. Si quid aliud loqui videtur, explicari potest ac debet juxta sensum hactenus allatum.

3. Textus allegatos in *Subtili Scoto* locis citatis quæsi, & nihil istorum, quæ allegantur, inveni. Si fortè in scholiis aliquibus habeatur, determinare poterit Paternitas Vestra, & novo iterum libello tractare super eadem famosa radice, & illum inscribere quarto *Subtili Doctori*, ut aliqua subtilitas addatur errori tam crasso.

4. De turba aliorum inferioris notæ Authorum nihil habeo, quod respondeam, nisi quòd puræ nominum allegationes non acceptentur à nobis velut probationes. Eadem facilitate & majori veritate citantur passim pro doctrina nostra probabilistica.

5. Antonium Celladium fateor nobis contrarium fuisse: citavi illum in dictatis scholasticis, ut videre potuit Paternitas Vestra inter adversarios doctrinæ nostræ. Si placuerit inspicere posthumum opus *Antoni Terilli*, fatebitur Celladium esse penitus heteroclitum, & nullius vel exiguæ authoritatis. *Candidus Philalethes* si nobis adversatur, at videmur nos tamen plus requirere ad
G hone-

honestè & licitè operandum, quàm requisiverit ipse Candidus. Majorem probabilitatem sufficere docuit ipse ad licitam operationem: nos etiam certitudinem & evidentiam requirimus.

6. Denique stupui *Bellarminum* contra nos adduci. Fideliter ego locum à Paternitate Vestra mutilatum allegabo ex præstantissimo hoc Societatis Doctore. Formalia in admonitione ad Nepotem Episcopum hæc sunt: *Si quis velit in tuto salutem suam collocare, & simul oporteat eum Episcopali officio fungi, is omnino debet de novem controversiis certam veritatem inquirere, & non respicere, quid multi hoc tempore dicant aut faciant. Et si rei certitudo non possit ad liquidum apparere, debet omnino certiore partem sequi, & nullà ratione ad minus tutam partem inclinare. Agitur enim de summa rei, cum de salute æterna tractatur: & facillimum est conscientiam erroneam exemplorum induere, & eo modo conscientiam non remordente ad eum locum descendere, ubi vermis non moritur, & ignis non extinguitur.* Ita ille. Ubi manifestum est, quod loquatur de conscientia vel erronea vincibili, vel utcunque solum respectivè, aut etiam creperè probabili, id est, probabiliter solum & incertò probabili; quando non minus ipse, quàm Paternitas Vestra & omnes Catholici sustinent conscientiam invincibilem excusare à peccato. Loco igitur citato in dubium solummodo vocat citatus Cardinalis, utrùm pro absolutè & strictè probabilibus haberi debeant hæc sequentes

tes o-

tes opiniones. Prima est: *Episcopum non teneri residere in Ecclesia sua, sed posse etiam discedere ad longum tempus & sine causa.* Secunda: *Non teneri per se predicare, cum facile possit in propria persona.* Tertia: *Neque teneri esse perfectum.* Ubi addit, *quod sublimitatem status Episcopalis Christus docuerit exemplo, cum totos dies consumpsit in charitate proximorum docendo, exhortando, increpando, & noctes totas in orando, contemplando, laudando & magnificando Deum: & hanc, inquit, docuit ipse Apostolos suos successores, quos imitari debeant moderni, si, quibus in officio pastoralis succedunt, eorum consortes inveniri cupiant in eterna felicitate.* Hac perfectio excludit ludos, venationes (immoderatas) lectiones librorum vanorum, occupationes temporales & alia id genus obvia. Quarta: *Multos oportere ordinari, cui opinioni opponit dictum Apostoli de manibus nemini citò imponendis.* Quinta: *Multitudinem beneficiorum in eadem persona esse licitam.* Ubi inquit, *Dispensationem Pontificis absque iusta causa valere in foro fori, non foro poli.* *Qui non unus sed plures est in beneficiis, non unus sed plures erit in suppliciis.* Utinam multi Religiosi non pejùs vivant, quàm plura beneficia possidentes Ecclesiastici! Sextâ tractat de modo agendi cum Principibus pro tuenda Ecclesiastica libertate. Septimâ de modo agendi cum consanguineis, ne ex redditibus Ecclesiasticis locupletentur, impinguentur, dilatentur. Octavâ de redditibus Ecclesiasticis in usus pios impendendis. *Quibus*

bus 8. quæstionibus præmittit eam, *utrum liceat modernis temporibus sine periculo salutis Episcopatum desiderare*, juxta dictum Apostoli: *Qui Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat*. Ubi adfert speciales rationes, ob quas in primitiva Ecclesia honestè & sine speciali salutis periculo potuerit Episcopatus desiderari, quales non reperiuntur his nostris temporibus. Ecce, mi Lector prudens, qualibus argumentis ex Autoritate trium Ecclesiæ Doctorum, ad quorum scilicet mentem DISSERTATIO TRIPLEX inscribitur, oppugnemur. Nunquid liceat mihi potiore jure in Adversarium retorquere, quod in præf. dissert. de prædestin. malè in nos ipse contorquet: *Non noverunt Augustini (Thomæ, Bernardi) sententiã, sed amant suam: non quia vera est, sed quia sua est: alioquin & aliam veram pariter amarent; sicut & ego amo, quod dicunt, quando verum dicunt.*

